

Otázky a odpovede zo seminárov v roku 2014

1. Otázka

Je povinná viesť SZČO evidenciu spotreby PHL podľa taxametra alebo musí viesť evidenciu jazd vozidla?

Odpoveď

Poskytovanie služieb taxislužby je legislatívne dané zákonom 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, podľa ktorého musí mať vozidlo taxislužby pevne zabudovaný funkčný taxameter spĺňajúci požiadavky na určené meradlá, ktorý umožňuje cestujúcemu počas prepravy sledovať okamžitú cenu cestovného a ktorý vydáva potvrdenku o zaplatenom cestovnom. Vodič taxislužby je povinný umožniť cestujúcemu pohľad na display taxametra. Taxameter je teda zariadenie, prostredníctvom ktorého sa stanovuje cena poskytnutej služby.

Poskytovanie taxislužby je podnikaním, teda v zmysle obchodného zákonníka je to činnosť sústavná, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Činnosť poskytovateľa taxislužby nie je len vlastná jazda podľa objednávky zákazníka, ale aj všetky ostatné činnosti spojené so zabezpečením a udržaním zisku. Pri všetkých činnostiach spojených s podnikaním používa vozidlo na prevádzku ktorého potrebuje PHL. Spotreba PHL je daňovým výdavkom v zmysle § 19 zákona o dani z príjmov.

Ak je vozidlo zaradené v obchodnom majetku, tak daňovými výdavkami sú výdavky na spotrebované PHL (§ 19 ods. 2 písm. l)):

1. evidované podľa knihy jazd vozidla alebo
2. na základe dokladov o nákupe pohonných látok najviac do výšky vykázanej z prístrojov satelitného systému sledovania prevádzky vozidiel, alebo
3. vo forme paušálnych výdavkov do výšky 80 % z celkového preukázateľného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Ak má byť spotreba PHL daňovým výdavkom, tak musí byť evidovaná jedným z hore uvedených troch spôsobov daných zákonom o dani z príjmov. Evidencia spotreby PHL podľa taxametra medzi stanovenými spôsobmi evidencie nie je.

2. Otázka

Áké preukázateľné výdavky si daňovník môže uplatniť ako daňové výdavky pri prenájme nehnuteľnosti.

Odpoveď

Ak daňovník prenajímanú nehnuteľnosť zaradi do obchodného majetku, to znamená, že o tejto nehnuteľnosti bude účtovať ako obchodnom majetku alebo viesť evidenciu (§ 6 ods. 11), môže si uplatniť v preukázateľných výdavkoch všetky výdavky vynaložené v súvislosti s touto nehnuteľnosťou ako napr.

- výdavky na obstaranie prenajímanej nehnuteľnosti (formou odpisov),
- výdavky na technické zhodnotenie (ustanoveným spôsobom),
- výdavky na jej opravy a udržiavanie,
- iné súvisiace výdavky spojené s používaním nehnuteľnosti (najmä výdavky na riadnu prevádzku nehnuteľnosti ako výdavky na energie),
- výdavky na poistenie prenajímanej nehnuteľnosti, daň z nehnuteľností,

- výdavky týkajúce sa úhrady vlastníka bytu a nebytových priestorov v dome do fondu prevádzky, údržby a opráv, úroky z úverov a pôžičiek, ktoré si daňovník zobral na nákup prenajímanej nehnuteľnosti.

Ak daňovník prenajímanú nehnuteľnosť nezaraďí do obchodného majetku, môže si ako daňový výdavok uplatniť len výdavky na riadnu prevádzku nehnuteľnosti, ako sú napr. výdavky na energie vrátane výdavkov na ostatné služby.

3. Otázka

Živnostník - neplatiteľ DPH vykonáva stavebné klampiarske práce pre českú s.r.o., ktorá je registrovaným platiteľom DPH v Českej republike (pridelené identifikačné číslo DPH v ČR). Nehnuteľnosti, na ktorých sú realizované stavebné dodávky sú v Českej republike.

Živnostník vystavuje mesačne faktúry pre českého odberateľa bez slovenskej a českej DPH, nakoľko nie je registrovaný ani v ČR ani v SR.

Musí sa živnostník registrovať podľa § 7a zákona o DPH a podať súhrnný výkaz z dodaných stavebných prác pre českého odberateľa?

Odpoveď

Pre správne posúdenie uplatnenia DPH je potrebné určiť miesto dodania služby, pretože služba podlieha dani v tom štáte, kde je jej miesto dodania.

V zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH je miestom dodania služby vzťahujúcej sa na nehnuteľnosť miesto, kde sa nehnuteľnosť nachádza.

Klampiarske práce, ktoré sa vzťahujú na nehnuteľnosť v inom členskom štáte (ČR), nie sú teda predmetom dane v SR, ale v ČR.

Povinnosť registrovať sa podľa § 7a ods. 2 zákona o DPH má zdaniteľná osoba, pokiaľ dodáva službu, pri ktorej je miesto dodania podľa § 15 ods. 1 v inom členskom štáte a osobou povinnou platiť daň je príjemca služby. Zdaniteľná osoba registrovaná podľa § 7a má zároveň povinnosť podávať súhrnný výkaz.

Nakoľko živnostník dodáva klampiarske práce, teda dodáva služby podľa § 16 zákona o DPH, nie je povinný sa registrovať pre DPH v tuzemsku podľa § 7a zákona o DPH a podávať súhrnný výkaz.

4. Otázka

Aké daňové výdavky si môže uplatniť SZČO pri používaní vlastného osobného automobilu nezaradeného do obchodného majetku.

Odpoveď

Od 1.1.2014 si môže SZČO pri používaní vlastného osobného automobilu nezaradeného do obchodného majetku uplatniť výdavky podľa § 19 ods. 2 písm. e) nasledovne:

1. do výšky náhrady za spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu a základnej náhrady za každý jeden km jazdy podľa zákona o cestovných náhradách alebo
2. vo forme paušálnych výdavkov do výšky 50 % z celkového preukázaného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne

5. Otázka

Daňovník, fyzická osoba, začal podnikat' v novembri 2012 ako živnostník a vo februári 2013 bol zaregistrovaný ako platiteľ DPH.

Môže si v daňovom priznaní Typ B za rok 2013 uplatniť paušálne výdavky podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov ak nebol počas celého roka platiteľom DPH, ale bol platiteľom DPH len časť zdaňovacieho obdobia?

V roku 2013 mal len príjmy zo živnosti.

Odpoveď

Príjmy zo živnosti sú príjmom podľa § 6 ods. 1 písm. b).

Podľa § 6 ods. 10 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov platí:

ak daňovník, ktorý nie je platiteľom dane z pridanej hodnoty, alebo daňovník, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty len časť zdaňovacieho obdobia, neuplatní preukázateľné daňové výdavky, môže si uplatniť výdavky vo výške 40 % z úhrnu príjmov uvedených v odsekoch 1 a 2.

Daňovník - živnostník, ktorý je iba časť roka platiteľom DPH, teda daňovník, ktorý sa stal v priebehu zdaňovacieho obdobia platiteľom DPH, si môže uplatniť výdavky percentom z príjmov vo výške 40%, pričom ale platí limit na ich uplatnenie max. do výšky 5 040 eur ročne, resp. 420 eur mesačne za každý mesiac podnikania, pričom sa táto suma týka aj mesiacov, v ktorých začal alebo ukončil živnosť v priebehu roka.

6. Otázka

SZČO účtuje v JÚ a v bankovom výpise má pripísaný úrok a odmenu za platbu kartou. Ako budú v peňažnom denníku zaúčtované? Je to zdaniteľný príjem alebo iný nezdaniteľný príjem?

Odpoveď

Podľa § 6 ods. 5 písm. b) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov je príjmom z podnikania alebo z inej samostatnej zárobkovej činnosti (SZČ) aj úrok z peňažných prostriedkov na účtoch, ktoré sa používajú v súvislosti s dosahovaním príjmov z podnikania a inej SZČ.

Na druhej strane sú úroky zdanené zrážkovou daňou, teda sú v zmysle § 4 ods. 7 zákona o dani z príjmov daňovo vysporiadané.

Ako to účtovať v JÚ?

V priebehu roka sa úroky účtujú do zdaniteľných príjmov.

V rámci uzávierkových účtovných operácií sa na konci roka znížia zdaniteľné príjmy o výšku úrokov zdanených zrážkovou daňou.

Odmena za platbu kartou je príjmom z nakladania s obchodným majetkom, teda je zdaniteľným príjmom. Je to zdaniteľný príjem, ktorý treba zaúčtovať do peňažného denníka ako Iný zdaniteľný príjem. Ak nie je tento príjem zdanený zrážkovou daňou, tak sa zahrnie do základu dane. Nebude vstupovať do uzávierkových účtovných operácií.

7. Otázka

SZČO, ktorá sa rozhodne pre paušálne výdavky s ohľadom na výšku príjmu a počas r. 2013 používala na podnikanie auto - musí podať daňové priznanie a zaplatiť daň z motorových vozidiel? Vo vystavených faktúrach za služby okrem iného uvádza aj paušál za auto, ktoré použil.

Odpoveď

Povinnosť platiť za vozidlo daň z motorových vozidiel nie je podmienená spôsobom vedenia výdavkov podľa zákona o dani z príjmov.

Predmetom dane z motorových vozidiel podľa § 84 ods. 1 zákona č. 582/2004 Z. z. je motorové vozidlo a prípojné vozidlo kategórie M, N a O, ktoré je evidované v Slovenskej republike a používa sa na podnikanie alebo na činnosti, z ktorých plynúce príjmy sú predmetom dane z príjmov. V predmetnom ustanovení je pri podnikaní zavedený odkaz na Obchodný zákonník a pri činnostiach, z ktorých plynúce príjmy sú predmetom dane z príjmov je odkaz na zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.

Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka sa podnikaním rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku.

V zmysle § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov sú predmetom dane príjmy z podnikania a príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ak nepatria do príjmov uvedených v § 5 tohto zákona.

Ak je z podstaty príjmov jasné, že vozidlo bolo v zmysle hore uvedeného používané na podnikanie, tak sa musí a v zmysle zákona 582/2004 Z.z. podať daňové priznanie a zaplatiť daň z motorových vozidiel.

8. Otázka

Daňovník mal v roku 2013 príjem zo závislej činnosti – z pracovného pomeru od júla 2013 do konca roka.

V 1. polroku 2013 bol dobrovoľne nezamestnaný.

V tomto období zaplatil:

- 1) povinné poistenie na zdravotné poistenie vo výške 330,12 €.*
- 2) poistenie na dobrovoľné poistenie do Sociálnej poisťovne 1657,56 € za celý rok 2013*
- 3) poistenie na zdravotné poistenie z dividend zo zisku (mal podiely v spoločnosti) za rok 2011 vo výške 620,00 €*

Môže si hore uvedené platby poistného 1) až 3) v roku 2013 pripočítať k poistnému, ktoré sa odpočíta od príjmov zo závislej činnosti pri stanovení čiastkového základu dane podľa § 5 ods. 8 zákona o dani z príjmov?

Jedná sa o riadky 33, 33a, 33b daňového priznania k dani z príjmov FO Typ A.

Odpoveď

Ak daňovník podáva daňové priznanie Typ A, teda mal v roku 2013 len príjmy zo závislej činnosti, tak podľa ustanovenia § 5 ods. 8 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov sú základom dane zo závislej činnosti zdaniteľné príjmy zo závislej činnosti znížené o poistné a príspevky, ktoré je povinný platiť zamestnanec – daňovník.

Teda popri zdravotnom a sociálnom poistení uvedenom v potvrdení o zdaniteľnom príjme od zamestnávateľa sa môže uplatniť pri výpočte základu dane podľa § 5 ods. 8 zákona o dani z príjmov aj v roku 2013 zaplatené poistné:

- a) na povinné poistenie samoplatiteľa v zmysle zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení,
- b) na dobrovoľné sociálne poistenie podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení,
- c) na zdravotné poistenie z vyplatených dividend podľa zákona č. 580/2004 Z.z., ktoré vyplýva z ročného zúčtovania zdravotného poistenia za rok 2012.

9. Otázka

Mam živnosť na účtovníctvo ručné tvarovanie pružín. Doteraz mi platby chodili len prevodným príkazom. Potrebujem elektronickú registračnú pokladnicu na úhradu faktúr v hotovosti?

Odpoveď

Používanie elektronickej registračnej pokladnice (ERP) upravuje zákon 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice. Podľa tohto zákona je podnikateľ (SZČO – živnostník) povinný evidovať prijatú platbu v hotovosti (tržby) prostredníctvom ERP, ak predáva tovar alebo službu na predajnom mieste.

Tovarom je akýkoľvek výrobok, polotovár, materiál alebo surovina predávaná podnikateľom. Službou je služba označená v Prílohe č. 1 zákona. Predajným miestom je miesto, kde sa prijíma tržba, pričom je toto miesto uvedené v knihe ERP.

Ak je poskytovaná služba vedenia účtovníctva a služba tvarovania pružín, tak tieto služby nie sú uvedené v Prílohe č. 1 zákona o používaní ERP. To znamená, že nie je povinnosť evidovať prijaté platby v hotovosti za poskytovanie týchto služieb prostredníctvom ERP.

Ak by sa ale jednalo v prípade pružín o predaj výrobkov, teda výstupný produkt konkrétnej výrobnéj technológie s materiálovým zabezpečením, tak prijatá hotovostná úhrada odberateľskej faktúry za dodanie výrobkov by musela byť evidovaná v ERP (predaj pružín bez montáže).

10. Otázka

SZČO, ktorá používa na podnikanie auto, ktoré nevlastní - sú daňovým výdavkom pre túto SZČO náhrada aj spotreba za používanie auta na podnikanie?

Odpoveď

Z kontextu otázky nie je úplne jasné, či auto je alebo nie je zaradené v obchodnom majetku SZČO. Nakoľko sa hovorí o náhrade, predpokladám, že sa jedná o používanie osobného motorového vozidla nezahrnutého do obchodného majetku v zmysle § 19 ods. 2 písm. e) zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (ZDP).

V zmysle tohto ustanovenia platí:

daňovými výdavkami sú výdavky (náklady) daňovníka s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 vynaložené v súvislosti s činnosťou vykonávanou v inom mieste, ako je miesto, v ktorom činnosť pravidelne vykonáva, najviac vo výške, aká je ustanovená pre zamestnancov podľa zákona o cestovných náhradách (ZCN), a to na stravovanie, ubytovanie, cestovné dopravnými prostriedkami a nevyhnutné výdavky spojené s pobytom v tomto mieste; ak daňovník na cestovanie využije **vlastné osobné motorové vozidlo nezahrnuté do obchodného majetku**, uplatní výdavky (náklady)

1. do výšky náhrady za spotrebované pohonné látky podľa cien platných v čase ich nákupu a základnej náhrady za každý jeden km jazdy podľa ZCN alebo
2. vo forme paušálnych výdavkov do výšky 50 % z celkového preukázaného nákupu pohonných látok za príslušné zdaňovacie obdobie primeraného počtu najjazdených kilometrov podľa stavu tachometra na začiatku a na konci príslušného zdaňovacieho obdobia pre každé motorové vozidlo samostatne.

Podľa tohto ustanovenia je teda možné použiť len vlastné osobné motorové vozidlo, prípadne vozidlo v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov (BSM), ktoré bude používať na podnikanie jeden z manželov so súhlasom druhého manžela.

V ďalšom je uvedený vzor súhlasu manželky na použitie osobného auta v BSM manželom pri začatí podnikania.

**Súhlas manžela na použitie majetku v bezpodielovom spoluvlastníctve pri
začatí podnikania
(v zmysle § 148a Občianskeho zákonníka)**

Podpísaná Katarína Peterková, rod. Hrašková, nar. 12.05.1974, bytom Senica, Kvetná 53/4 súhlasím, aby môj manžel Jozef Peterka, nar. 30.11.1969, bytom Senica, Kvetná 53/4, požíval na svoju podnikateľskú činnosť osobné motorové vozidlo Octavia ŠPZ SE 111AB, ktoré je v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov.

V Senici, dňa 15.01.2014

Katarína Peterková

11. Otázka

SZČO (opatrovateľka) má príjmy len z Nemecka, kde pracovala časť roka a na Slovensku nedosiahla žiadne príjmy. Má nárok takáto SZČO na stravné lístky na Slovensku (môže si dať do nákladov za dni na SK), keď na Slovensku nedosiahla žiaden príjem?

Odpoveď

Predpokladáme, že SZČO podniká na základe živnostenského oprávnenia na vykonávanie opatrovateľskej služby v SR. Ak vykonáva opatrovateľskú činnosť mimo miesta podnikania, tak si môže uplatniť výdavky v zmysle zákona o cestovných náhradách (ZCN) v sadzbách, ktoré platia v SR, prípadne v Nemecku (vyhotoví cestovný príkaz).

Ak je v danom dni v mieste podnikania, tak môže postupovať v zmysle § 19 ods. 2 písm. p) zákona o dani z príjmov, podľa ktorého sú daňovými výdavkami:

výdavky na stravné vynaložené daňovníkom s príjmami podľa § 6 ods. 1 a 2 za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku, najviac v rozsahu a vo výške ustanovených na kalendárny deň pre časové pásmo 5 až 12 hodín podľa ZCN (4,00 eurá), ak daňovníkovi súčasne nevzniká nárok na príspevok na stravovanie podľa Zákonníka práce ako zamestnancovi v súvislosti s výkonom závislej činnosti, alebo daňovník neuplatňuje výdavky (náklady) na stravovanie podľa písmena e) (nepíše si cestovný príkaz).

Dôležité!!!

- a) SZČO musí preukázať nárok na uplatnenie stravného za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku do daňových výdavkov dokladom, napr. doklad o nákupe stravných poukázok alebo doklad o nákupe teplého hlavného jedla z reštaurácie, bufetu, prípadne oboje, aby nevznikla pochybnosť daňovej oprávnenosti výdavku, teda či neboli stravné poukázky použité aj na nákup iného tovaru. V žiadnom prípade nemôže ísť o paušálne uplatnenie týchto výdavkov.
- b) Ak si daňovník nakúpi stravné poukázky za už ubehnuté časové obdobie (napr. vo februári za odpracované dni v januári), nákup takýchto stravných poukázok nemožno považovať za daňový výdavok. Spätným zakúpením stravných poukázok nie je splnená podmienka preukázateľnosti vynaloženia výdavkov na stravovanie za odpracovaný deň, vzhľadom na skutočnosť, že dodatočným spôsobom nemôže byť preukázané stravovanie za obdobie, ktoré už ubehlo.
- c) Rovnako musí daňovník preukázať, že skutočne odpracoval deň, na ktorý si uplatňuje výdavok na stravovanie, pričom zákon o dani z príjmov bližšie nešpecifikuje spôsob preukazovania.
- d) SZČO si nemôže uplatniť výdavky na stravovanie za každý odpracovaný deň v kalendárnom roku ak si súčasne uplatňuje:

- výdavky na stravovanie podľa zákona o cestovných náhradách pri výkone činnosti mimo miesta podnikania alebo
- ak okrem podnikania je súčasne aj zamestnancom a v súvislosti s výkonom zamestnania mu vzniká nárok na príspevok na stravovanie podľa Zákonníka práce alebo nárok na stravné zamestnanca pri pracovnej ceste podľa zákona o cestovných náhradách.